

PM Rotel IV (Dnr KS 2020/1734)

Anmälan om svar på remiss av Förslag till ändrade timplaner i grundskolan, grund-särskolan, specialskolan och sameskolan samt till ändrade bestämmelser om elevens val, skolans val och språkval

Remiss från Skolverket

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remissen godkänns.

Föredragande borgarrådet Isabel Smedberg-Palmqvist anför följande.

Ärendet

Skolverket har genomfört en översyn av timplanerna för grundskolan, specialskolan, sameskolan och grund-särskolan och föreslår ändringar i timplanerna och skickat remissen till Stockholms stad för yttrande.

Syftet med förslagen är att lösa problemet med att vissa ämnen i kursplanen har ett större centralt innehåll än vad som är rimligt med hänsyn till den minsta garanterade undervisningstiden i ämnet och stadiet. Skolverket föreslår att elevens val avskaffas och att tiden som frigörs fördelas på de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena som får fler undervisningstimmar. Slopandet av elevens val innebär en begränsning av elevernas möjlighet att välja framför allt praktisk-estetiska ämnen.

För att balansera detta föreslår Skolverket förstärkningar av undervisningstiden i musik, bild, slöjd och hem- och konsumentkunskap i låg- och mellanstadiet. Skolverket föreslår även åtgärder för att fler elever ska läsa ett språk utöver svenska och engelska. Språkvalet i grundskolan och sameskolan föreslås få färre valalternativ i och med att möjligheten att välja svenska, svenska som andraspråk och engelska tas bort. I stället föreslås ett valalternativ som ger nyanlända elever som inte läst engelska när de börjar årskurs 6 eller senare nybörjarundervisning i språket. Detta gäller dock inte för specialskolan, där alternativen svenska, svenska som andraspråk och engelska föreslås bli kvar.

På grund av den korta remisstiden har staden svarat med stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtanden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen har inkommit med ett kontorsyttrande på grund av den korta remisstiden.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till förslaget, men påpekar att ett utökat språkval kan få stora konsekvenser för kommunen.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget, men påpekar att ett utökat språkval kan få stora konsekvenser för kommunen.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remissen godkänns.

Stockholm den 17 februari 2021

ISABEL SMEDBERG-PALMQVIST

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Skolverket har genomfört en översyn av timplanerna för grundskolan, specialskolan, sameskolan och grundsärskolan och föreslår ändringar i timplanerna och skickat remissen till Stockholms stad för yttrande.

Syftet med förslagen är att lösa problemet med att vissa ämnen i kursplanen har ett större centralt innehåll än vad som är rimligt med hänsyn till den minsta garanterade undervisningstiden i ämnet och stadiet. Skolverket föreslår att elevens val avskaffas och att tiden som frigörs fördelas på de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena som får fler undervisningstimmar. Slopandet av elevens val innebär en begränsning av elevernas möjlighet att välja framför allt praktisk-estetiska ämnen.

För att balansera detta föreslår Skolverket förstärkningar av undervisningstiden i musik, bild, slöjd och hem- och konsumentkunskap i låg- och mellanstadiet. Skolverket föreslår även åtgärder för att fler elever ska läsa ett språk utöver svenska och engelska. Språkvalet i grundskolan och sameskolan föreslås få färre valalternativ i och med att möjligheten att välja svenska, svenska som andraspråk och engelska tas bort. I stället föreslås ett valalternativ som ger nyanlända elever som inte läst engelska när de börjar årskurs 6 eller senare nybörjarundervisning i språket. Detta gäller dock inte för specialskolan, där alternativen svenska, svenska som andraspråk och engelska föreslås bli kvar.

På grund av den korta remisstiden har staden svarat med stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningens yttranden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen har inkommit med ett kontorsyttrande på grund av den korta remisstiden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 januari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till Skolverkets förslag om ändrade timplaner och delar Skolverkets bedömning att de förändrade timplanerna skapar bättre förutsättningar för eleverna att nå kunskapskraven genom ett mer effektivt användande av den garanterade undervisningstiden. Stadsledningskontoret delar Skolverkets slutsatser om att avskaffandet av elevens val bidrar till ökad likvärdighet, då elevernas valmöjligheter är begränsade på skolor som inte kan erbjuda en särskilt stor variation av aktiviteter. Begränsade valmöjligheter i kombination med att den verksamhet som bedrivs inom ramen för elevens val är av varierande kvalitet talar för att tiden kan användas på ett mer effektivt sätt om elevens val avskaffas. Stadsledningskontoret ser dock utmaningar med den del av förslaget som rör förändrat språkval och anser att det behöver utredas vidare, då ett utökat språkval kan få stora konsekvenser för huvudmän och enskilda skolor. Stadsledningskontoret befarar att det kan innebära rekryteringssvårigheter då rekryteringar av lärare i flertalet språk är nödvändiga om

förslaget blir verklighet, vilket även skulle kunna innebära ökade kostnader. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad med hänvisning till vad som sägs i tjänsteutlåtandet.

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 13 januari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till Skolverkets förslag till ändrade timplaner och slopande av elevens val. Som Skolverket konstaterar är elevernas valmöjligheter i många fall begränsade genom att skolan inte allt kan erbjuda särskilt stor variation av aktiviteter. Det gäller i särskilt mindre skolenheter. Utbudet av aktiviteter styrs mer av vilka lärarresurser som står till förfogande på skolan på snarare än det om utgår ifrån elevernas önskemål. Det får negativa konsekvenser för likvärdigheten. Detta tillsammans med det faktum att den verksamhet som bedrivs inom ramen för elevens val är av så olika kvalitet och att effekterna på elevernas lärare varierar stort talar ytterligare för att avskaffande av elevens val är rätt väg att gå. Det finns i skolan en stark konsensus för att tiden kan användas på ett mer effektivt sätt så att eleverna får med till breddning och fördjupning och därmed får bättre förutsättningar att nå kunskapskraven i de olika ämnena. Förvaltningen ser stora utmaningar med den del av förslaget som rör förändrat språkval. Förvaltningen anser att den delen behöver utredas vidare då ett utökat språkval kommer att kunna få stora konsekvenser för skolor och huvudmän. I sin konsekvensutredning pekar Skolverket på att ett förändrat språkval kan innebära vissa ”kostnader för omDispositionering av lärarresurser” och att ”behovet a lärare i moderna språk ökar”. Förvaltningen gör bedömningen att det kan innebära betydande rekryteringssvårigheter och att kostnaderna kan tänkas bli mycket höga för staden. Det handlar inte enbart om att rekrytera i de moderna språken tyska, spanska och franska utan även om att rekrytera lärare i ett stort antal modersmålspråk, inklusive de nationella minoritetsspråken, om eleverna skulle välja sitt modersmål som språkval. I Stockholms stad skolor har många elever en bakgrund i andra länder. Förvaltningen anser att konsekvenserna av förslaget till förändrat språkval inte utretts i tillräcklig omfattning och att det kräver en djupare utredning.